

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 191/2017- 27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. marca 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Júliou Vestenickou, Ševčenkova 1051/5, Bratislava, ktorou namieta porušenie základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trnava ČVS: ORP-151/1-VYS-TT-2015 Či z 30. septembra 2015 a uznesením Okresnej prokuratúry Trnava č. k. 1 Pn 255/15/2207-18 z 11. decembra 2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. februára 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Júliou Vestenickou, Ševčenkova 1051/5,

Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trnava (ďalej len „okresné riaditeľstvo“, v citáciách aj „porušovateľ v 2. rade“) ČVS: ORP-151/1-VYS-TT-2015 Či z 30. septembra 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného riaditeľstva“) a uznesením Okresnej prokuratúry Trnava (ďalej len „okresná prokuratúra“, v citáciách aj „porušovateľ v 1. rade“) č. k. 1 Pn 255/15/2207-18 z 11. decembra 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry“).

Zo sťažnosti a z napadnutých uznesení okresného riaditeľstva a okresnej prokuratúry vyplýva, že sťažovateľ je v procesnom postavení poškodeného v konaní vedenom okresným riaditeľstvom pod ČVS: ORP-1138/1-VYS-TT-2014. Sťažovateľ zdôrazňuje, že 25. júla 2014 utrpel zranenia v dôsledku napadnutia viacerými útočníkmi, proti ktorým bolo uznesením vyšetrovateľa okresného riaditeľstva ČVS: ORP-1138/1-VYS-TT-2014 zo 16. októbra 2014 vznesené obvinenie pre podozrenie zo spáchania trestných činov právne kvalifikovaných ako zločin obmedzovania osobnej slobody spolupáchatelstvom podľa § 20 a § 183 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. c) a d) Trestného zákona a prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona.

Sťažovateľ v sťažnosti argumentuje, že *„uznesením porušovateľa v 1. rade zo dňa 11. novembra 2014, sp. zn.: 2Pv 667/14/2207-44 bolo obvinenie voči útočníkom zrušené ako nezákonné a predčasné. Uvedeným rozhodnutím príslušného dozorového prokurátora v predmetnom konaní došlo k vytvoreniu stavu absurdity, v ktorom sa osoby páchatel'ov (útočníkov) ocitli v procesnom postavení svedkov. Čo je ale najdôležitejšou skutočnosťou v tejto súvislosti, pretrvávajúcou do dňa domáhania sa ústavnej ochrany sťažovateľom je fakt, že do dnešného dňa v danej veci nevystupuje nikto ako subjekt v procesnom postavení obvineného. Pre úplnosť vykreslenia napádaného konania je potrebné podotknúť, že v danej veci, teda za rovnaký incident bolo spočiatku vedené konanie inšpekciou Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sp. zn.: ČVS:SKIS-55/OISZ-SV-2014. Vzhľadom k tomu, že sťažovateľ je osobou v pracovnom pomere v Policajnom zbore, spadá pod príslušnosť inšpekcie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Napriek tomu, že*

spočiatku bol vyšetrovaný ako podozrivý, takéto mylné podozrenia voči jeho osobe sa však v krátkej dobe po predmetnom incidente (napadnutí sťažovateľa) vyšetrovaním vyvrátili a následne bol sťažovateľ ustálený ako osoba poškodeného v konaní vedenom porušovateľom v 2. rade.“.

Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že sťažovateľ podal 2. januára 2015 okresnému riaditeľstvu trestné oznámenie týkajúce sa podozrenia z prečinu krivej výpovede a krivej prisahy podľa § 346 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa mali dopustiť v trestnom oznámení špecifikované fyzické osoby tým, že v trestnom konaní vedenom okresným riaditeľstvom pod ČVS: ORP-1138-1-VYS-TT-2014, v ktorom sťažovateľ vystupuje ako poškodený, sú výpovede týchto osôb uskutočnené od 8. decembra 2014 odlišné ako predchádzajúce výpovede tých istých osôb uskutočnené pred vyšetrovateľom okresného riaditeľstva v tom istom konaní a na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky, sekcii kontroly a inšpekčnej služby v konaní vedenom pod ČVS: SKIS-55/OISZ-SV-2014.

Napadnutým uznesením okresného riaditeľstva bolo v súlade s § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku trestné oznámenie sťažovateľa odmietnuté, keďže nebol dôvod na začatie trestného stíhania a ani na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku. Proti napadnutému uzneseniu okresného riaditeľstva podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej sa domáhal zrušenia napadnutého uznesenia a opätovného prešetrenia veci. Prokurátor okresnej prokuratúry napadnutým uznesením sťažnosť v súlade s § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol ako nedôvodnú.

Sťažovateľ považuje napadnuté uznesenia okresného riaditeľstva a okresnej prokuratúry za porušujúce jeho základné právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy z dôvodu nenáležite zisteného skutkového stavu, nesprávneho právneho posúdenia veci a arbitrárnosti napadnutých uznesení. Podľa sťažovateľa došlo napadnutými uzneseniami okresného riaditeľstva a okresnej prokuratúry rovnako k porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

Porušenie základného práva na inú právnu ochranu sťažovateľ odôvodňuje tým, že orgány činné v trestnom konaní opomenuli svoju zákonnú povinnosť riadneho a spravodlivého vyšetrovania. Sťažovateľ argumentuje, že predovšetkým v prípade „dozorového prokurátora nebola prítomná vôľa sa namietanými skutočnosťami zaoberať a to ani len v teoretickej rovine. Tento záver sťažovateľa plne korešponduje s argumentáciou v jednotlivých zamietavých stanoviskách ako aj v uvedených skutočnostiach neštandardného charakteru. (umožnenie nahliadnuť do spisu vedeného inšpekciou svedkovi [REDACTED], st.). Posledným takýmto napádaným rozhodnutím je Uznesenie zo dňa 11. 12. 2015, sp. zn: 1 Pn 255/15/2207-18, ktorým opätovne došlo k zamietnutiu sťažnosti sťažovateľa smerovanej voči rozhodnutiu vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ zo dňa 30.09.2015, sp. zn: ČVS:ORP-151/1-VYS-TT-2015. Je nespochybniteľné, že citované posledné zamietavé rozhodnutie vydal a podpísal ten istý dozorový prokurátor, ktorý sám vydal Uznesenie o zrušení prvotného obvinenia dňa 11. 11. 2014, pričom ako už bolo vyššie uvedené, v tomto rozhodnutí sám uvádzal postrehy o rozporoch vo výpovediach niektorých svedkov, čím zároveň v danom čase dôvodil svoje rozhodnutie o neopodstatnenosti ako aj predčasnosti rozhodnutia.“

Sťažovateľ nesúhlasí so záverom prokurátora okresnej prokuratúry prezentovaným v napadnutom uznesení a zdôrazňuje, že z vykonaného dokazovania (výsluchu svedkov a znaleckého dokazovania) vyplýva, že v predmetnej veci boli naplnené znaky skutkovej podstaty trestného činu.

Rovnako vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného riaditeľstva sťažovateľ namieta, že je viac než zrejmé, že vyšetrovateľ okresného riaditeľstva sa rozpormi vo výpovediach označených fyzických osôb nezaoberal. Ak by to tak bolo, „potom by minimálne s poukázaním na komparáciu jednotlivých výpovedí svedkyne [REDACTED] a to v jednotlivých už spomínaných konaniach ako aj jej matky [REDACTED], nemohol opomenúť rozpory v zásadných otázkach, potrebné pre náležité objasnenie skutkového stavu ako aj ustálenie osôb útočníkov. Vyšetrovateľ však pravdepodobne si vedomý podpory nadriadeného orgánu v tejto trestnej veci, sa obmedzil na konštatáciu, že nezaznamenal v jednotlivých výpovediach také rozpory, ktoré by nebolo

možné považovať za bežné a obvyklé alebo rozpory, ktoré by menili dôkaznú situáciu. Už týmto momentom mal sťažovateľ za absolútne preukázané účelové konanie orgánov činných v trestnom konaní, ktoré podľa jeho názoru uprednostnili výlučne v prospech skutočných útočníkov.“

Sťažovateľ namieta aj existenciu procesnej vady spočívajúcej v nedoručení napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry splnomocnenkyňi sťažovateľa. Poukazuje pritom na § 54 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého je splnomocnenec poškodeného oprávnený za poškodeného robiť návrhy na vykonanie dôkazov, podávať žiadosti a opravné prostriedky. Sťažovateľ zdôrazňuje, že *„splnomocnenec poškodeného má pozíciu takmer plne korešpondujúcu s postavením obhajcu v trestnom konaní“*.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného riaditeľstva PZ Trnava Uznesením zo dňa 30.09.2015, sp. zn.: ORP-151/1-VYS-TT-2015 Či ako aj rozhodnutím Uznesením Okresnej prokuratúry Trnava zo dňa 11. 12. 2015 pod sp. zn.: 1Pn 255/15/2207-18 porušené boli.

2. Uznesenie Okresného riaditeľstva Policajného zboru zo dňa 30.09.2015, sp. zn.: ČVS: ORP-151/1-VYS-TT-2015 Či a Uznesenie Okresnej prokuratúry Trnava zo dňa 11. 12. 2015, sp. zn.: 1Pn 255/15/2207-18 sa zrušujú a vec sa vracia príslušnému vyšetrovateľovi Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trnava, Odbor kriminálnej polície Trnava na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 5.000 Eur, ktoré je Okresná prokuratúra Trnava povinná mu vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

4. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Trnava je povinné uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 296,82 Eur (za dva úkony právnej služby – príprava a prevzatie zastúpenia a spísanie sťažnosti v roku 2015) na účet advokátky do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania preskúmal, či sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 20 a § 50) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd v prvom rade podotýka, že podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom (sťažnosťou) sťažovateľa, ktorý je v danom prípade navyše zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia (petit), ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, preto v danej veci ústavný súd rozhodoval o porušení sťažovateľom v petite sťažnosti označeného základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v súvislosti s tými rozhodnutiami príslušných orgánov verejnej moci, ktoré boli sťažovateľom v petite sťažnosti označené a v príčinnej súvislosti s ktorými sa vyslovenia porušenia sťažovateľ domáha v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti. Tvrdenia o porušení sťažovateľom označeného práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru v príčinnej súvislosti s napadnutými uzneseniami okresného riaditeľstva a okresnej prokuratúry, ktoré sťažovateľ uvádza iba v texte sťažnosti mimo petitu, sa podľa názoru ustálenej judikatúry ústavného súdu považuje iba za súčasť jeho argumentácie (pozri napr. III. ÚS 149/04, III. ÚS 235/05, II. ÚS 65/07).

Predmetom predbežného prerokovania je teda sťažovateľom namietané porušenie jeho základného práva na inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutými uzneseniami okresného riaditeľstva a okresnej prokuratúry.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresného riaditeľstva

Pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal

popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (porovnaj m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013).

Súčasťou ustálenej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, než podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Sťažovateľ mohol podať proti napadnutému uzneseniu okresného riaditeľstva sťažnosť, o ktorej bola oprávnená a aj povinná rozhodnúť okresná prokuratúra. Právomoc okresnej prokuratúry rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľa vzhľadom na princíp subsidiarity vylučuje právomoc ústavného súdu. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresnej prokuratúry

Sťažovateľ v posudzovanej veci namieta porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresnej prokuratúry, ktorým bola sťažnosť proti napadnutému uzneseniu okresného riaditeľstva odmietnutá ako nedôvodná. Sťažovateľ argumentuje, že okresný prokurátor sa ním namietanými skutočnosťami prezentovanými v sťažnosti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu okresného riaditeľstva vôbec nezaoberal.

Pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti sa ústavný súd sústredil na posúdenie, či ju nemožno považovať za zjavne neopodstatnenú. Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde totiž vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou

judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Ešte pred posúdením námietok sťažovateľa ústavný súd považuje za žiaduce pripomenúť, že nie je súčasťou systému orgánov činných v trestnom konaní, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Cieľom uplatňovania tejto právomoci ústavného súdu nie je primárne preskúmavanie a posudzovanie právnych názorov orgánov verejnej moci rozhodujúcich o právnych prostriedkoch ochrany práv a slobôd (vrátane základných práv a slobôd) fyzických osôb a právnických osôb, ku ktorým dospeli pri výklade a uplatňovaní zákonov v súvislosti s rozhodovaním vo veci samej, ani preskúmavanie, či v konaní pred týmito orgánmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu tieto orgány vyvodili. Úloha ústavného súdu sa sústreďuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery orgánov verejnej moci rozhodujúcich o ochrane práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli

zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody zaručeného v ústave alebo v medzinárodných zmluvách o ľudských právach a základných slobodách (m. m. III. ÚS 38/05).

Vo vzťahu k námietkam sťažovateľa smerujúcim proti napadnutému uzneseniu okresnej prokuratúry ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že súčasťou základného práva na inú právnu ochranu je aj jemu zodpovedajúca povinnosť orgánov činných v trestnom konaní (v danom prípade orgánov prokuratúry) zákonom ustanoveným spôsobom sa zaoberať podaním, v ktorom dotknutá osoba oznamuje skutočnosti podľa nej nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin, a o vybavení takého oznámenia dotknutú osobu riadne vyrozumieť. Súčasťou tohto práva však nie je právo, aby orgány činné v trestnom konaní podaniu oznamovateľa vyhovelí v tom zmysle, že rozhodnú podľa jeho predstáv (m. m. napr. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06, IV. ÚS 180/09). Ústavný súd opakovane judikuje, že právo fyzickej osoby na začatie trestného konania voči konkrétne označenej osobe (označeným osobám) na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi ústavou garantované základné práva alebo slobody ustanovených v druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno z niektorého z ústavou garantovaných základných práv alebo slobôd odvodiť (napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 28/06).

Ústavný súd v tejto súvislosti tiež poznamenáva, že jedným z charakteristických znakov moderného právneho štátu je aj skutočnosť, že vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych práv oznamovateľa trestného činu, resp. poškodeného (m. m. I. ÚS 68/2012). Na účely ochrany individuálnych subjektívnych práv ustanovuje právny poriadok Slovenskej republiky osobitné právne inštitúty „netrestnej povahy“, ktorých uplatnenie má súkromnoprávny charakter a je plne v dispozícii osoby, ktorá tvrdí, že konaním inej osoby došlo k zásahu do konkrétnych subjektívnych práv.

Orgány činné v trestnom konaní sú povinné trestné oznámenie oznamovateľa trestného činu riadne prešetriť a rozhodnúť o ňom. To sa vo veci sťažovateľa aj stalo. Jeho trestné oznámenie bolo odmietnuté napadnutým uznesením okresného riaditeľstva a následne napadnutým uznesením okresnej prokuratúry bola zamietnutá jeho sťažnosť proti napadnutému uzneseniu okresného riaditeľstva ako nedôvodná, pričom z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že prokurátor okresnej prokuratúry sa stotožnil so záverom vyšetrovateľa okresného riaditeľstva, že skutok, pre ktorý bolo podané trestné oznámenie, nie je trestným činom a pre správnosť jeho záveru o odmietnutí trestného oznámenia zvýraznil, že samotnú skutočnosť, že svedok pri jednotlivých výpovediach odlišne opíše skutkový dej, pozmení následnosť konaní jednotlivých osôb alebo odlišne opíše konania osôb, alebo vyjadrí subjektívny názor, nie je možné automaticky považovať za úmyselné uvedenie nepravdy o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie.

V nadväznosti na uvedené skutočnosti ústavný súd, poukazujúc na svoju doterajšiu judikatúru, zdôrazňuje, že ak orgány činné v trestnom konaní v danom prípade po zvážení všetkých okolností prípadu nerozhodli o trestnosti skutku, ktorý bol predmetom trestného oznámenia sťažovateľa, nemohli porušiť jeho zákonom ani ústavou chránené práva. Nikto totiž nemá právny nárok a už toľž nie ústavnoprávny nárok na to, aby jeho podaniu (trestnému oznámeniu) bolo vyhovené. Ak vykonané dôkazy, resp. zistenia orgánov činných v trestnom konaní, nedávajú podklad na začatie alebo pokračovanie v trestnom stíhaní, nemôže príslušný orgán činný v trestnom konaní začať konať alebo pokračovať v konaní, príp. nariadiť, aby sa trestné konanie začalo alebo v ňom pokračovalo. Sťažovateľ ako oznamovateľ trestného činu má zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa s jeho oznámením či sťažnosťou kompetentný orgán riadne zaoberal. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal jeho predstave (m. m. napr. II. ÚS 88/99).

Vychádzajúc z už uvedeného, po preskúmaní sťažnosti sťažovateľa, ako aj dokumentácie, ktorá bola na účely preskúmania opodstatnenosti sťažnosti vyžiadaná, ústavný súd dospel k záveru, že okresná prokuratúra sa v napadnutom uznesení, v ktorom preskúmavala sťažnosť smerujúcu proti napadnutému uzneseniu okresného riaditeľstva, s námietkami sťažovateľa vysporiadala ústavne udržateľným spôsobom.

K sťažovateľovej námietke týkajúcej sa existencie procesnej vady spočívajúcej v nedoručení napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry splnomocnenkyni sťažovateľa ústavný súd zdôrazňuje, že je zjavne nedôvodná. Aj keby sa ústavný súd stotožnil s názorom sťažovateľa o tom, že postavenie splnomocnenca poškodeného korešponduje s postavením obhajcu v trestnom konaní, rozhodujúcou skutočnosťou je tu postavenie samotného sťažovateľa ako oznamovateľa, a nie ako poškodeného, keďže trestné stíhanie vo veci podozrenia z prečinu krivej výpovede a krivej prisahy nebolo začaté a trestné oznámenie bolo odmietnuté.

Už len pre úplnosť ústavný súd zdôrazňuje, že aj v prípade, ak by sa sťažovateľova argumentácia týkajúca sa namietaného porušenia práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru pretavila do návrhu na rozhodnutie o sťažnosti v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu okresnej prokuratúry, ústavný súd by musel túto časť sťažnosti odmietnuť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) totiž vyplýva, že čl. 6 dohovoru nie je vôbec aplikovateľný v prípade, ak trestné oznámenie podané údajným poškodeným bolo odložené bez toho, aby bolo začaté trestné stíhanie údajného páchatel'a (Duchoňová proti Českej republike, rozhodnutie z 2. 10. 2006, sťažnosť č. 29858/03). Z čl. 6 dohovoru rovnako nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní (porov. Dziedzic proti Poľsku, sťažnosť č. 50428/99, rozhodnutie z 25. 11. 2003, bod 6; Helmers proti Švédsku, sťažnosť č. 11826/85, rozsudok z 29. 10. 1991, bod 29; Kusmierek proti Poľsku, sťažnosť č. 10675/02, rozsudok z 21. 9. 2004, bod 48).

Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že medzi obsahom sťažovateľom označeného základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a napadnutým uznesením okresnej prokuratúry neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o jeho porušení.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresnej

prokuratúry pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. marca 2017